

Zomeradvies 2023

Aan de minister van Justitie en Veiligheid

De Politieonderwijsraad is een adviesorgaan waarvan de positie en taken bij wet zijn geregeld. De Raad adviseert de minister van Justitie en Veiligheid (gevraagd en ongevraagd) met betrekking tot het Nederlandse politieonderwijs en de Strategische Onderzoeksagenda Politie.

De Politieonderwijsraad fungeert daarnaast als een overleg- en afstemmingsorgaan tussen direct en indirecte betrokkenen bij het Nederlandse politieonderwijs. De aandacht in de Politieonderwijsraad gaat in het bijzonder uit naar de relatie tussen de kenmerken en ontwikkelingen van de politiepraktijk, de (politie)arbeidsmarkt en het politieonderwijs, alsmede praktijkgericht en fundamenteel wetenschappelijk onderzoek dat daar betrekking op heeft. Daarbij heeft de relatie met het reguliere middelbaar beroepsonderwijs en het hoger (beroeps)onderwijs steeds de aandacht, evenals de internationale dimensie.

De samenstelling van de Politieonderwijsraad en de commissies KSP, Onderwijs en Kennis & Onderzoek staat vermeld op www.politieonderwijsraad.nl

Adres:

Koninginnegracht 62
2514 AG Den Haag

Postadres:

Postbus 25842
2502 HV Den Haag
Telefoon 088 1699080

www.politieonderwijsraad.nl

© Politieonderwijsraad, 7 juni 2023

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
2 Advies	5
2.1 Actualisering en (door)ontwikkeling van de kwalificatiestructuur politieonderwijs (KSP)	5
2.2 Nieuwe en bijgestelde kwalificaties	5
2.3 Kwalificaties die komen te vervallen	6
2.3 Agenda voor het bewaken en onderhouden van kwalificaties in 2023 en verder	7
3 Stand van zaken en voortgang	9
3.1 Adviesaanvraag Samenhang in de kwalificatiestructuur	9
3.2 Adviesaanvraag Evaluatie werkwijze heimelijke kwalificaties politieonderwijs	9
3.3 Advisering heimelijke kwalificaties en opleidingen	10
3.4 Verkenning Zicht op goed politieonderwijs	10
Bijlage 1: Nieuwe en bijgestelde kwalificaties	12
1. Fotoconfrontatie Organiseren, Coördineren, Uitvoeren en Schrijven	
2. Vastlegging Verdiepend	
3. Handelen in zaken omtrent kinderpornografie en kinderseksuïalisme (HZKK)	
4. Fysiek-motorische vaardigheid	
5. Basis rijvaardigheid auto	
6. Eerste hulp door Politie	
7. Vaste Kern Leidinggevende – Team Grootchalige Opsporing (VKL-TGO)	
8. Politieagent GGP (niveau 4)	
9. Politieagent Opsporing (niveau 4)	
10. Politieagent (niveau 5)	
11. Politieagent (niveau 6)	
12. Rechercheur (niveau 5)	
13. Rechercheur (niveau 6)	
14. Wijkagent (niveau 5)	
15. Wijkagent (niveau 6)	
16. Politieleider (niveau 5)	
17. Politieleider (niveau 6)	

1 Inleiding

Aan de minister van Justitie en Veiligheid,

Voor u ligt het Zomeradvies 2023 van de Politieonderwijsraad.

Tweemaal per jaar adviseert de Raad u over het politieonderwijs. In dit Zomeradvies biedt de Raad u een aantal nieuwe en bijgestelde kwalificaties ter vaststelling aan (hoofdstuk 2). Ook adviseert de Raad om enkele kwalificaties te laten vervallen. Daarnaast adviseert de Raad u over een agenda voor het bewaken en onderhouden van kwalificaties in 2023 en verder.

De Raad heeft daarnaast twee adviesaanvragen van uw Ministerie in behandeling. De stand van zaken rondom deze adviesaanvragen is beschreven in hoofdstuk 3. Daarnaast werkt de Raad aan de verkenning Zicht op goed politieonderwijs, waarvan dit advies de stand van zaken bevat (hoofdstuk 3).

2 Advies

2.1 Actualisering en (door)ontwikkeling van de kwalificatiestructuur politieonderwijs (KSP)

Ontwikkelingen in politiewerk kunnen vragen om andere of nieuwe kennis, houding en vaardigheden die nodig zijn om politiewerk uit te voeren. Deze veranderingen worden vastgelegd in de KSP, zodat politiemedewerkers hier in hun opleiding goed op worden voorbereid. Ook ontwikkelingen in het politieonderwijs of regulier onderwijs kunnen aanleiding geven tot actualisering van de KSP. Dit betekent dat kwalificaties nieuw worden ontwikkeld, worden bijgesteld of komen te vervallen. Dit is een doorlopend proces.

De verantwoording van kwalificaties voor het politieonderwijs aan de minister van Justitie en Veiligheid is geordend via modaliteiten (1, 2 of 3). Kwalificaties in modaliteit 1 zijn uitgebreid beschreven aan de hand van leeruitkomsten.

Bij modaliteit 2 is een kwalificatie beschreven aan de hand van kwalificatievereisten. Bij deze kwalificaties kan er sprake van zijn wettelijke bevoegdheden en vereisten, of een hercertificering hiervan. Ook kan een (her)certificeringseis vanuit het Landelijk Functiegebouw Nederlandse Politie aan de orde zijn. Tot slot kan er sprake zijn van 'gevoelige aspecten', zoals inbreuk op grondrechten of de inzet van geweldsmiddelen.

2.2 Nieuwe en bijgestelde kwalificaties

De Raad heeft de afgelopen maanden kwalificatievereisten besproken voor een aantal kwalificaties, op voorstel van de Politieacademie en na advies van de commissie KSP. Dit gaat om de volgende nieuwe kwalificaties:

Naam nieuwe kwalificatie	Modaliteit	Datum advisering Raad
Fotoconfrontatie Organiseren, Coördineren, Uitvoeren en Schrijven	2	9 maart 2023
Vastlegging Verdiepend	2	9 maart 2023
Handelen in zaken omtrent kinderpornografie en kinderseksuïerisme (HZKK)	2	9 maart 2023
Fysiek-motorische vaardigheid	2	9 maart 2023
Basis rijvaardigheid auto	2	9 maart 2023
Eerste hulp door Politie	2	9 maart 2023

Daarnaast besprak de Raad in de afgelopen maanden de volgende bijgestelde kwalificaties:

Naam bijgestelde kwalificatie	Modaliteit	Datum advisering Raad
Politieagent GGP (niveau 4)	1	9 maart 2023
Politieagent Opsporing (niveau 4)	1	9 maart 2023
Politieagent (niveau 5)	1	9 maart 2023
Politieagent (niveau 6)	1	9 maart 2023
Rechercheur (niveau 5)	1	9 maart 2023
Rechercheur (niveau 6)	1	9 maart 2023
Wijkagent (niveau 5)	1	9 maart 2023
Wijkagent (niveau 6)	1	9 maart 2023

Politieleider (niveau 5)	1	9 maart 2023
Politieleider (niveau 6)	1	9 maart 2023
Vaste Kern Leidinggevende – Team Grootschalige Opsporing (VKL-TGO)	2	9 maart 2023

Bovenstaande kwalificaties in modaliteit 1 zijn bijgesteld omdat de wettelijke beroepsvereisten voor de politieberoepen nu expliciet zijn geborgd in de kwalificatiedossiers¹. Dit betreft de beroepsvereisten Fysiek-motorische vaardigheid, Basis rijvaardigheid auto, RTGP en Eerste hulp door Politie².

De Raad adviseert u bovenstaande kwalificaties vast te stellen en te publiceren in de Regeling politieonderwijs.

De kwalificatievereisten voor deze kwalificaties zijn opgenomen in bijlage 1 van dit advies.

2.3 Kwalificaties die komen te vervallen

Het actualiseren van de KSP kan ook betekenen dat bestaande kwalificaties komen te vervallen. In recente besprekingen van de Raad betrof dit de volgende kwalificaties.

Naam kwalificatie	Modaliteit	Datum advisering Raad	Reden
Organiseren en uitvoeren van een opsporingsconfrontatie	2	9 maart 2023	Deze kwalificatie wordt vervangen door de kwalificatie Fotoconfrontatie Organiseren, Coördineren, Uitvoeren en Schrijven
Uitvoeren van een fotobewijsconfrontatie	2	9 maart 2023	Deze kwalificatie wordt vervangen door de kwalificatie Fotoconfrontatie Organiseren, Coördineren, Uitvoeren en Schrijven
Dossiervorming basis	2	9 maart 2023	Deze kwalificatie wordt per 1 april 2024 vervangen door de kwalificatie Vastlegging verdiepend
Opsporen kinderporno en kinderseksstoerisme	2	9 maart 2023	Deze kwalificatie wordt vervangen door de kwalificatie Handelen in zaken omtrent kinderpornografie en kinderseksstoerisme (HZKK)
Beoordelen (beeld)materiaal in een kinderporno-onderzoek	2	9 maart 2023	Deze kwalificatie wordt vervangen door de kwalificatie Handelen in zaken omtrent kinderpornografie en kinderseksstoerisme (HZKK)

De Raad adviseert u om bovengenoemde kwalificaties te laten vervallen.

¹ Uit de stelseltoets KSP 2021, waarbij de Raad 15 nieuw ontwikkelde kwalificaties in modaliteit 1 als geheel heeft getoetst, kwam naar voren dat de wettelijke beroepsvereisten nog niet expliciet waren geborgd in de nieuwe kwalificaties (Politieonderwijsraad, Eindadvies KSP2021 d.d. 14 april 2022).

² De wettelijke beroepsvereisten Fysiek-motorische vaardigheid, Basis rijvaardigheid auto en Eerste hulp door Politie worden in dit advies ook als separate modaliteit 2-kwalificaties ter vaststelling aangeboden. De beroepsvereisten voor RTGP zullen in september 2023 als separate modaliteit 2-kwalificatie ter advisering worden aangeboden aan de Raad.

2.3 Agenda voor het bewaken en onderhouden van kwalificaties in 2023 en verder

Het is van belang dat kwalificaties voldoende actueel zijn en blijven. Daarom heeft de Raad u in het Winteradvies 2022 geadviseerd over een werkwijze voor het bewaken en onderhouden van kwalificaties. Het hanteren van een agenda voor het bewaken en monitoren van kwalificaties in modaliteit 1 is onderdeel van de voorgestelde werkwijze. In uw beleidsreactie op het Winteradvies 2022³ stelt u voor om kwalificaties in modaliteit 2 ook op te nemen in deze agenda, zodat kwalificaties volgens een eenduidige werkwijze worden bewaakt en gemonitord.

Daarnaast acht u het van belang dat er een overzicht is waarin duidelijk wordt hoe kwalificaties en opleidingen met elkaar samenhangen, hoe vaak de opleiding wordt aangeboden en hoeveel studenten de opleiding volgen. Bij het bewaken en onderhouden van kwalificaties is het van belang dat deze gegevens worden gebruikt.

De Raad adviseert de Minister van Justitie en Veiligheid over het continueren, bijstellen, laten vervallen of nieuw ontwikkelen van kwalificaties. Het voorstel hiertoe komt van de Politieacademie en is onderbouwd met informatie die de Politieacademie verzamelt over de kwaliteit van de politieopleidingen en -examens. U stelt voor om hierbij ook gebruik te maken van doelmatigheidsinformatie, zoals aantal studenten.

De Raad is van mening dat het wegen van dergelijke informatie bij het bewaken en onderhouden van kwalificaties niet tot de taken van de Raad behoort. Politie en Politieacademie bespreken deze informatie tijdens de totstandkoming van de behoeftestelling voor het politieonderwijs.

Planning bewaken en onderhoud van kwalificaties in modaliteit 1

Voor het bewaken en onderhouden van nieuwe kwalificaties in modaliteit 1 zijn twee peilmomenten afgesproken, toets 1 en toets 2. Toets 1 vindt plaats op het moment dat de Politieacademie de opleiding en examens heeft ontwikkeld, op basis van de kwalificatie. Dit is een 'lichte' toets, waarbij wordt bezien of de nieuw ontwikkelde opleiding en examens reden is om de kwalificatie bij te stellen.

Als studenten de opleiding hebben afgerond, wordt vervolgens informatie vanuit alumni-onderzoek betrokken bij toets 2. Tijdens alumni-onderzoek gaat de Politieacademie na of alumni tijdens de opleiding goed zijn toegerust voor het politiewerk. Bij toets 2 wordt dus uitvoeriger naar de inhoud van de kwalificatie gekeken. Na beide peilmomenten adviseert de Raad u over de betreffende kwalificatie, via de Zomer- en Winteradviezen. Daarna wordt de kwalificatie iedere drie jaar onder de loep genomen, of eerder als daartoe aanleiding is.

Voor een aantal kwalificaties is al bekend wanneer de bijbehorende opleiding van start gaat en voor andere kwalificaties nog niet. Daarom adviseert de Raad u om voor de komende drie jaar een planning af te spreken voor het toetsen van de kwalificaties. Deze planning wordt aangevuld zodra van de resterende kwalificaties bekend is wanneer de bijbehorende opleiding van start gaat. Op dit moment ziet deze planning er als volgt uit.

Jaar	Voorjaar of najaar	Kwalificatie + welke toets	Advies Raad
2023	Najaar	Politieagent Opsporing (niveau 4) – toets 1	Winteradvies 2023
2024	Voorjaar	Politieagent GGP (niveau 4) – toets 2	Zomeradvies 2024
	Najaar	Politieagent (niveau 6) – toets 1 Wijkagent (niveau 6) – toets 1	Winteradvies 2024

³ Beleidsreactie Winteradvies 2022 Politieonderwijsraad, 23 februari 2023, kenmerk 4492943

		Rechercheur (niveau 6) – toets 1 Politieleider (niveau 6) – toets 1	
2025	Voorjaar	<i>Geen toets gepland</i>	Zomeradvies 2024
	Najaar	<i>Geen toets gepland</i>	Winteradvies 2025
2026	Voorjaar	Politieagent Opsporing (niveau 4) – toets 2	Zomeradvies 2024
	Najaar	<i>Geen toets gepland</i>	Winteradvies 2026

Planning bewaken en onderhoud van kwalificaties in modaliteit 2

Kwalificaties zijn ondergebracht in modaliteit 2 op basis van verschillende criteria⁴. Ten eerste kan een kwalificatie verplicht zijn op basis van wet- en regelgeving. Ook kan er een certificeringsplicht gelden vanuit het LFNP. Daarnaast kan het zijn dat gevoelige aspecten, zoals gevaarstelling in de openbare ruimte, om examinering vragen. Tot slot is een kwalificatie aan de orde als de bijbehorende opleiding meer dan 400 uur omvat.

Het voorstel is om de kwalificaties die verplicht zijn op basis van wet- en regelgeving prioriteit te geven bij het bewaken en onderhouden. Daarbij wordt het eerst gekeken naar de verplichte kwalificaties waarvan de datum van vaststellen het langst geleden is. Hierna kunnen de andere modaliteit 2-kwalificaties aan bod komen. Bij het opstellen van de planning wordt rekening gehouden met de werkdruk bij de betreffende onderwijsteams bij de Politieacademie. De Raad verwacht u in het Winteradvies 2023 te adviseren over een concrete planning voor het onderhoud van kwalificaties in modaliteit 2.

⁴ Deze zijn beschreven in het Najaarsadvies 2015 van de Politieonderwijsraad.

3 Stand van zaken en voortgang

Dit hoofdstuk bevat een beschrijving van de stand van zaken rondom twee thema's waarover u recentelijk advies heeft gevraagd aan de Raad. Daarnaast gaat de Raad in op de verkenning Zicht op goed politieonderwijs en de advisering rondom heimelijke kwalificaties.

3.1 Adviesaanvraag Samenhang in de kwalificatiestructuur

Op uw verzoek heeft de Raad een advies in voorbereiding over samenhang in de kwalificatiestructuur. De Raad heeft hiervoor op 9 maart 2023 een plan van aanpak vastgesteld.

In dit plan is beschreven dat de adviesaanvraag is uitgewerkt in drie afzonderlijke onderwerpen. Het eerste onderwerp is de samenhang in de KSP: tussen kwalificaties in modaliteit 1 en 2 en tussen onderlinge kwalificaties in modaliteit 2. Hierbij is de vraag of er sprake is van samenhang en zo ja, of deze verbeterd kan worden. Ten tweede wordt onderzocht hoe de kwalificaties zich verhouden tot de bijbehorende opleidingen. Tot slot worden de afspraken, criteria en procedures rondom modaliteiten en kwalificaties onderzocht en bezien of deze werken zoals bedoeld.

Om een beeld te krijgen van samenhang in de KSP zelf, wordt de huidige situatie rondom de kwalificaties in beeld gebracht. Hiertoe werkt het secretariaat aan een analyse of van alle bestaande kwalificaties bekend is welke plek deze innemen in de KSP. Is bijvoorbeeld bekend welke eisen er gelden voor instroom in de bijbehorende opleiding, bijvoorbeeld in termen van werkervaring en of er voorwaardelijke kwalificaties zijn? Is daarnaast bekend op welk niveau de kwalificatie zich bevindt? Voor kwalificaties in modaliteit 1 gaat dit om het NLQF-niveau, voor kwalificaties in modaliteit 2 gaat dit om een functieniveau in het LFNP. Dit laatste kan ook worden afgeleid uit een omschrijving van de doelgroep van kwalificatie.

Daarnaast heeft het secretariaat met enkele partijen buiten de Politie (College Zorgopleidingen en de Koninklijke Marechaussee) gesproken over de ordening van hun kwalificatie- danwel opleidingsstelsels. Hierbij is onderzocht op welk uitgangspunt deze ordening gebaseerd is. Op deze manier gaat het secretariaat na of de samenhang in de KSP (verder) kan worden versterkt.

Waar het gaat om het tweede thema, de samenhang tussen kwalificaties en opleidingen, gaat het secretariaat op korte termijn in gesprek met de Politieacademie.

Tot slot gaat het secretariaat op korte termijn in gesprek met de Politie en de Politieacademie om zicht te krijgen op de afspraken rondom de KSP. Daarbij worden ook de uitkomsten van het onderzoek bij de Politie naar de herijking van de opleidingsprofielen meegenomen. In dit onderzoek wordt nagegaan welke kwalificaties, die nu in de opleidingsprofielen vermeld staan, verplicht zijn en welke niet.

In de komende maanden zal het secretariaat de verzamelde informatie analyseren en op basis daarvan het advies samenstellen. Waar nodig zal het secretariaat een beroep doen op de deskundigheid van de Politieacademie en de Politie. Het streven is dat een conceptadvies kan worden besproken in de Raadsvergadering op 21 september 2023.

3.2 Adviesaanvraag Evaluatie werkwijze heimelijke kwalificaties politieonderwijs

In uw brief van 17 november 2022 verzocht u om een advies rond de toetsing en advisering over heimelijke kwalificaties. In de Raadsvergadering van 9 maart 2023 is hiertoe een plan van aanpak vastgesteld. Dit plan voorziet in een (zelf)evaluatie van de werkwijze van de 'Commissie heimelijke kwalificaties politieonderwijs' die in 2018 is ingericht.

In deze zelfevaluatie komen onder andere aan de orde (1) de door de Commissie geformuleerde criteria voor heimelijke kwalificaties, (2) de mate waarin deze onderscheidend zijn, (3) het aantal kwalificaties waarover de commissie heeft geadviseerd in relatie tot het totaal aantal kwalificaties, (4) de werkzaamheid van de procedure en (5) mogelijke knelpunten en verbeteringen.

Momenteel worden relevante interne en externe documenten verzameld en geraadpleegd. Ook worden gesprekken met betrokkenen binnen het politieonderwijs voorbereid. Daarnaast onderzoekt het secretariaat of andere organisaties buiten de Politie, waar vertrouwelijkheid over werkzaamheden van groot belang is, wellicht aanknopingspunten kunnen bieden.

Vanwege het vertrouwelijke karakter vindt de verantwoording van de zelfevaluatie in de richting van de Raad op hoofdlijnen plaats. Ter bevordering van een onafhankelijke toetsing worden de resultaten van de zelfevaluatie ter becommentariëring voorgelegd aan (een beperkt aantal AIVD-gescreende) medewerkers vanuit het ministerie, de Politie en/of de Politieacademie.

Het streven is dat een conceptadvies kan worden besproken in de Raadsvergadering op 21 september 2023.

3.3 Advisering heimelijke kwalificaties en opleidingen

De commissie Heimelijke kwalificaties politieonderwijs heeft in de afgelopen periode twee heimelijke kwalificaties besproken. De Politieacademie heeft deze bijgesteld, op basis van enkele opmerkingen en aanvullingen vanuit de commissie. Deze kwalificaties zullen binnenkort op een passende wijze ter vaststelling aan u worden aangeboden.

3.4 Verkenning Zicht op goed politieonderwijs

In 2021 heeft de Raad besloten om in beeld te brengen wat betrokken partijen verstaan onder 'goed politieonderwijs'. Een belangrijk onderdeel van deze verkenning zijn gesprekken met belanghebbenden vanuit het politieonderwijs. Alle leden van de Politieonderwijsraad hebben in een bestuurlijk gesprek hun opvattingen over goed politieonderwijs gedeeld. Daarnaast heeft het secretariaat gesproken met een aantal docenten van de Politieacademie, vertegenwoordigers vanuit de eenheden, enkele studenten en enkele alumni.

Uit deze gesprekken zijn veel aspecten van goed politieonderwijs naar voren gekomen. Hieruit zijn vijf elementen van goed politieonderwijs gedestilleerd. Dit gaat om (1) instroom, (2) het onderwijsproces, (3) resultaten van het politieonderwijs, (4) kwaliteitszorg en (5) het besturen van politieonderwijs. Samen vormen deze elementen een staalkaart van goed politieonderwijs.

Ter onderbouwing van deze elementen zijn deze naast opvattingen over goed beroepsonderwijs gelegd, zoals deze zijn beschreven in wetenschappelijke en beleidsliteratuur. Ook is onderzocht hoe goed politieonderwijs er in vijf Europese landen uitziet en zijn deze opbrengsten ingezet ter onderbouwing van de staalkaart.

Op 11 mei 2023 besprak de Raad een concept-rapportage waarin de opbrengsten van de verkenning zijn omschreven en de staalkaart van elementen van goed politieonderwijs wordt gepresenteerd. Uit de verkenning bleek daarnaast dat het van belang is om het gesprek over goed politieonderwijs te blijven voeren met betrokkenen binnen en buiten de Politieacademie. In lijn hiermee bevat de rapportage een voorstel hoe dit gesprek een vervolg kan krijgen.

De Raad heeft met instemming gereageerd op de concept-rapportage en is van mening dat de staalkaart helpt om het gesprek over goed politieonderwijs te (blijven) voeren. Daarnaast sprak de Raad over een aantal inhoudelijke aspecten van goed politieonderwijs.

De Raad verwacht de rapportage aan het einde van de zomer ter informatie aan u aan te bieden.

Bijlage 1: Nieuwe en bijgestelde kwalificaties